

GEZONDHEIDSEFFECTEN UITVOERINGSAGENDA GEZONDE LUCHT REGIO UTRECHT

DATUM 05-06-2023
VAN Rob van Muilekom
AAN Statencommissie Milieu en Mobiliteit

In de Statencommissie Milieu en Mobiliteit van 10 mei 2023 heb ik toegezegd u schriftelijk antwoord te geven op de vraag van de heer Travaille over de levensduurverkorting door luchtverontreiniging en de verwachte gezondheidswinst van de maatregelen van het Schone Lucht Akkoord (SLA) en de herijkte Uitvoeringsagenda Schone Lucht regio Utrecht.

Voortgangsmeting doelbereik SLA

Het RIVM voert tweemaaljaarlijks een voortgangsmeting uit om te bezien of het Schone Lucht Akkoord (SLA) op koers ligt om de doelen te realiseren. De doelen van het SLA zijn in 2030 voldoen aan de WHO-advieswaarden uit 2005 en 50% gezondheidswinst t.o.v. 2016. De gezondheidswinst van 50% komt overeen met het halen van de WHO-advieswaarden uit 2005 voor stikstofdioxide en fijnstof in 2030. De gezondheidswinst is een landelijke doelstelling en gemiddeld voor Nederland uitgerekend.

Het RIVM kijkt naar de totaalaanpak van alle partners van het SLA. De herijkte Uitvoeringsagenda Gezonde Lucht regio Utrecht maakt hier deel van uit. De meeste recente voortgangsmeting van het doelbereik SLA is van maart 2022. Uit de voortgangsrapportage blijkt dat het SLA effect heeft en dat Nederland op koers ligt om de doelen van het SLA te halen. Zie ook het memo dat GS verzonden hebben voor de [Commissie M&M van 20 april 2022](#).

Resultaat

Uit de voortgangsmeting van maart 2022 blijkt dat met de maatregelen uit het SLA 47% gezondheidswinst in 2030 wordt gerealiseerd ten opzichte van 2016. Mensen leven daardoor langer en in een betere gezondheid. Het RIVM schat in dat met toevoeging van aanvullende klimaat- en stikstofplannen de gezondheidswinst toeneemt tot 52%. Deze plannen zijn nog niet definitief. Dit is bijvoorbeeld het geval voor een deel van het klimaatbeleid, de stikstofaanpak, en het Europese Fit-for-55 pakket (Europees klimaatbeleid).

De geschatte gemiddelde gezondheidswinst voor Nederland geldt grotendeels voor elke gemeente en provincie, en dus ook voor de provincie Utrecht.

Gezondheidswinst provincie Utrecht

De gezondheidseffecten ten gevolge van luchtverontreiniging worden in de voortgangsmeting SLA gedefinieerd als maanden levensduurwinst/verlies. Dit op basis van inwoners in Nederland met een gemiddelde levensverwachting. In 2016 is het berekende levensduurverlies in de provincie Utrecht gemiddeld 8,7 maanden, variërend van 9,7 maanden in de gemeente Utrecht tot 7,5 maand in de gemeente Utrechtse Heuvelrug. Na uitvoering van de SLA maatregelen is het gezondheidsverlies in 2030 gemiddeld 4,7 maanden. Een winst van 46%. Per gemeente kan dit iets hoger of lager uitvallen. De gezondheidswinst in de provincie is niet alleen het gevolg van de maatregelen in de provincie Utrecht zelf maar in geheel Nederland.

Vervolg

Veel maatregelen uit het SLA moeten nog worden uitgevoerd om de gezondheidswinst van 50% in 2030 te realiseren. Het RIVM start in de 2^e helft van 2023 met een tweede voortgangsmeting SLA, inclusief de herijkte Uitvoeringsagenda Gezonde Lucht regio Utrecht. De rapportage van het RIVM wordt begin 2024 verwacht. Zodra de rapportage er is zal ik u informeren over de ontwikkeling van de luchtkwaliteit en de voortgang in de uitvoering van de maatregelen.